MALUŽINÁ

Vydané 2. 10. 2026

číslo výtlačku
2 / 2026

www.obecmaluzina.sk

MALUŽINSKÉ NOVINKY

Juniáles – deň, keď sa stretáva celá obec

Na Juniáles sa najviac tešia deti. No keď sa na Banzekovskej lúke začne od rána ozývať ruch, je jasné, že tento deň si užívajú všetky generácie.

Prípravy sa začínajú oveľa skôr, než prídu prví návštevníci. Aj tento rok sa do organizácie zapojilo množstvo ochotných rúk – poslanci, rodičia, hasiči, jaskyniari, dôchodcovia a ďalší dobrovoľníci, ktorí neváhajú priložiť ruku k dielu. Práve vďaka nim má Juniáles svoju nezameniteľnú atmosféru.

Na Banzekovskej lúke sa ako prví tradične pustili do práce Karol Divok s rodinou a priateľmi. Ich guláš je už neodmysliteľnou súčasťou Juniálesu a tradíciu varenia držia už niekoľko rokov. Kým sa v kotle pomaly varí a vôňa sa šíri lúkou, ďalší pripravujú občerstvenie, rozkladajú stoly, lavice a prístrešky, ktoré treba priviezť z Haláša. S úsmevom a pochopením nám pritom aj tento rok vyšiel v ústrety majiteľ Banzekovskej lúky František Filip, ktorý každoročne bez okolkov povolí obci uskutočniť Juniáles.

A aby bolo všetko pripravené, na lúke sa pracuje už niekoľko dní vopred. Lúku bolo treba pokosiť a pripraviť na detské súťaže .Čo by to bol za Juniáles bez vatry. Lesy SR poskytli drevo a Rado Petrulák s Dominikom Petrulákom previezli drevo a postavili vatru. A potom už prišiel ten najdôležitejší okamih – začali sa schádzať deti.

Po otvorení Juniálesu a príhovore starostu sa deti rozbehli na jednotlivé stanovištia. Čakali ich športové aj vedomostné disciplíny, v ktorých si mohli preveriť svoju šikovnosť, zručnosť, rýchlosť aj dôvtip.

Na deti čakali napríklad

- lyžička s vajíčkom na prekážkovej dráhe,
- hod na cieľ,
- vedomostný kvíz,
- šplhanie na strom po rebríku,
- skákanie vo vreci,
- skrotenie lopty,
- a pre odvážnejších aj streľba zo vzduchovky na cieľ.

Po zvládnutí všetkých disciplín čakala na každého malého účastníka zaslúžená odmena – batôžtek plný sladkostí a darčekov.

O zábavu sa postarali aj naši hasiči, ktorí sa pokúsili pripraviť deťom poriadnu penovú šou. Technika však tentoraz rozhodla inak a namiesto veľkej kopy peny vznikla len malá mláčka. Nevadí – možno sa to podarí na budúci rok! Dôležité je, že nechýbala dobrá nálada a ochota potešiť deti.

Celým popoludním znela hudba pod taktovkou DJ Branislava Púčika a každý si mohol nájsť to svoje. Niekto sa tešil na voňavý guláš, iný na tombolu a zvedavo čakal, či práve naňho vyjde niektorá z pripravených cien. Za ich zabezpečenie patrí veľká vďaka všetkým sponzorom, ktorí svojou podporou pomohli vytvoriť príjemný deň pre malých aj veľkých.

A potom prišiel večerný okamih, na ktorý sa čakalo – zapálenie vatry.

Keď sa plamene rozžiarili a Banzekovskou dolinou sa rozoznela pieseň **„Na Kráľovej holi stojí strom zelený...“**, na chvíľu akoby

pokračovanie na str. 2

všetko ostatné zostalo bokom. Spievali Malužinčania, ich rodiny, priatelia aj všetci, ktorí si prišli tento deň užiť. Spev sa niesol dolinou a vytvoril atmosféru, na ktorú sa nezabúda.

A možno práve v tom je čaro nášho Juniálesu. Nie je iba o súťažiach, guláši, tombole či hudbe. Je predovšetkým o ľuďoch. O tom, že na chvíľu spomalíme v každodennom zhone, porozprávame sa, stretneme sa s priateľmi, podáme si ruky, zaspomíname a spoločne strávime príjemný deň.

Pretože práve takéto chvíle robia z obce miesto, kde sa ľudia poznajú, stretávajú a kde k sebe majú bližšie.

Ďakujeme všetkým, ktorí Juniáles pripravili, pomohli, podporili alebo si ho jednoducho prišli užiť. Aj vďaka vám má tento deň svoje čaro a svoje miesto v živote našej obce.

Sponzori:
Anastázia Šušelová Malužiná, by Veronica Malužiná, DHZ Malužiná, Dominik Petrulák Malužiná, Everlift Slovakia, s.r.o., B. Bystrica, Františ-ček Filip Zlaté Moravce, IMG Energy, Katarína Lopčianská Liptovský Hrádok, Lesy SR, Lesná správa Malužiná, Makita, s.r.o. B. Bystrica, Miroslav Trvalec, Auto kámo, Malužiná, Obec Malužiná, Osuškovo SK B. Bystrica – digitálna potlač látok, Quatro LM, s.r.o., Liptovský Mikuláš, Radoslav Petrulák Malužiná, rodina Badžgoňová Malužiná, rodina Chytilová Malužiná, rodina Divoková Malužiná, rodina Drugajová Východná, rodina. Martinisková Malužiná, rodina Španková Malužiná, Silvia Slabejová Liptovský Hrádok, Speleologický klub Červené vrchy Svätý Kríž, Vladimír Korenko Malužiná, Velcon, s.r.o. B. Bystrica

-MŠ-

Starostove novinky

Teplo, sucho a zasa sucho. Takto by sa dalo v skratke opísať obdobie ostatných piatich mesiacov. Od apríla až do augusta čelila Malužinská a Bocká dolina neobvykle dlhému obdobiu bez výdatnejších zrážok, ktoré sprevádzali nadpriemerne vysoké teploty. Tento výrazný klimatický výkyv sa nepriaznivo podpísal pod stav našich vodných tokov a deficit pôdnej vlahy. S výnimkou júna, kedy prietok dosiahol približne 90 % normálu, sa prietok na Bocianke počas zvyšku tohto obdobia pohyboval na kritickej úrovni len 35 až 55 % dlhodobého priemeru. Toto obdobie nám síce prinieslo menej roboty s kosením v obci, ale na druhej strane častejšie zalievanie záhrad, menej trávy na seno a na svoje si neprišli ani hubári. Najväčšie riziko však stále predstavuje možný pokles výdatnosti záchytného prameňa obecného vodovodu.

Aby sme to však nevideli až tak pesimisticky, stále môžeme byť radi, že trávu a stromy máme ešte zelené, na rozdiel od nižšie položených oblastí Slovenska. I tak však vysychajúca pôda a poloprázdne koryto potoka zostanú zapísané ako varovný výkričník roka 2026.

Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky „Hostinec“

Začiatkom augusta nám Ministerstvo kultúry SR schválilo dotáciu z programu Obnovme si svoj dom (podprogram 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok) vo výške 15 000 €. Dotácia je určená na projekt „Malužiná, prícestný hostinec č. 64, 6. etapa, sanácia vodorovných stavebných konštrukcií proti zemnej vlhkosti“, ktorého celková predpokladaná hodnota predstavuje 32 056 €. Projekt rieši odstránenie starých podláh v celom objekte a zhotovenie nového podkladu s novou vlhkostnou a tepelnou izoláciou.

V najbližších dňoch obec čaká podpis zmluvy s Ministerstvom kultúry SR a následný výber zhotoviteľa stavebných prác.

Vláda Slovenskej republiky na svojom výjazdovom rokovaní v Liskovej dňa 29. apríla 2026 schválila uznesením č. 163/2026 poskytnutie dotácie vo výške 5600 € na realizáciu projektu „Rekonštrukcia elektroinštalácie administratívnej budovy“. Predmetom projektu s celkovou predpokladanou hodnotou 11 000 € je realizácia novej elektroinštalácie v budove hostinca (hlavný rozvádzač a nové káblové rozvody). Pridelené finančné prostriedky predstavujú kapitálové výdavky, pričom kompletná realizácia a finančné vyúčtovanie projektu musia byť ukončené najneskôr do marca 2029.

Kamerový systém

Na druhý pokus nám Ministerstvo financií SR schválilo žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy č. 2/2026 na poskytnutie dotácie na individuálne potreby obcí z kapitoly Všeobecná pokladničná správa. Dotácia je určená na projekt „Zvýšenie bezpečnosti v obci Malužiná – kamerový systém“. Z celkovej predpokladanej a požadovanej hodnoty 13 578 € bola schválená suma 8 750 €. Poskytnuté finančné prostriedky predstavujú kapitálové výdavky a je možné ich použiť do konca roka 2029. V súčasnosti prebieha spracovanie dodatku k zmluve o výpožičke podperných bodov so spoločnosťou SSD pre umiestnenie systému a zároveň prebieha výber dodávateľa prác.

Údržba miestnych komunikácií

V rámci podpory rozvoja obcí do 500 obyvateľov v plánovanom projekte „Oživme malé obce“ od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR mala naša samospráva možnosť zmodernizovať príjazdové komunikácie k hasičskej zbrojnici, k bytovým domom č. 97 a 99 a k predajni Jednota. Tento dotačný program bol však zo strany ministerstva napokon zrušený. Poslanci obecného zastupiteľstva preto na svojom zasadnutí dňa 21. augusta 2026 schválili presun finančných prostriedkov z položky kamerového systému na údržbu miestnych komunikácií. Vďaka tejto zmene bude oprava príjazdových ciest k spomínaným bytovým domom a predajni potravín zrealizovaná priamo z rozpočtu obce.

Keďže príjazdové cesty vedú aj cez súkromné pozemky, bolo potrebné najprv právne vyriešiť ich užívanie. S ich vlastníkom sme preto podpísali nájomnú zmluvu, ktorá sa vzťahuje na všetky parcely v obci, na ktorých sa nachádzajú miestne komunikácie.

Následne boli začiatkom septembra výzvou na predloženie cenovej ponuky oslovené tri podnikateľské subjekty. Dodávateľom prác sa stala spoločnosť Špeciálne cestné práce SLOVKOREKT, spol. s r.o. z Liptovského Mikuláša, ktorá zákazku zrealizuje do konca októbra v celkovej sume 10 722,68 €. Po dohode s COOP Jednota Liptovský Mikuláš bude nový asfalt položený aj v okolí miestnej predajne. Vedenie spotrebného družstva po rokovaniach s obcou súhlasilo s obnovou a u spoločnosti SLOVKOREKT si objednalo údržbu svojich spevnených plôch.

Odpadové hospodárstvo

Na základe podnetu od zbernej spoločnosti VPS Liptovský Mikuláš žiadame všetkých obyvateľov, aby do separovaného odpadu (plasty, sklo) vhadzovali výhradne prázdne obaly. Zvyšky domácej chémie, látok z garáží či dielní, ale aj obyčajných minerálnych vôd môžu navzájom reagovať a vyvolať nebezpečné chemické reakcie, ako sú vznik dymu, horľavosť či uvoľňovanie dráždivých a leptavých plynov. Tento odpad prechádza ručným dotriedením na manipulačnej linke a nedbalým prístupom priamo ohrozujeme zdravie pracovníkov. Nádoby s obsahom chemikálií patria výhradne do nebezpečného odpadu (NO).

Nebezpečný odpad – ako sú rozpúšťadlá, oleje, pesticídy, farby či lepidlá – sú obyvatelia povinní dočasne uchovávať doma v uzavretých, pevných a označených obaloch s pôvodným štítkom. Vývoz tohto odpadu z našej obce je plánovaný na október. Presný termín spolu s podrobnými podmienkami odvozu obec včas zverejní na svojom webovom sídle, úradnej tabuli a v miestnom rozhlase. Ďakujeme za váš zodpovedný prístup.

V čase vydania novín už bude jesenný zber elektroodpadu ukončený. Žiaľ, zo zozbieraných spotrebičov opäť niekto vyraboval diely – naposledy kompresory z dvoch chladničiek. Elektroodpad pritom musí byť kompletný, inak hrozí, že ho neodvezú a za jeho likvidáciu na skládke zaplatíme. Veríme, že podobným prípadom zabráni chystaný kamerový systém v obci.

Poďakovanie

Tohtoročný juniáles sa skvele vydaril vďaka priaznivému počasiu a skvelej partii dobrovoľníkov (až na penu pre deti 😊). Všetkým ďakujem za dobré nápady, ochotu pomôcť a výbornú náladu! A samozrejme aj všetkým sponzorom!.

Čo ste hasiči, čo ste robili...

Uplynulé mesiace roka 2026 boli pre náš Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) obdobím plným obetavej práce, výjazdov k zásahom, odborného výcviku aj aktívneho zapájania sa do spoločenského života v našej obci a regióne.

Zásahová činnosť a previerkové cvičenia

- 17. február: Prvý výjazd roka preveril hlásený dym v lese nad Malužinskou jaskyňou. Na mieste sa zistilo, že ide o nenahlásený oheň založený lesnými robotníkmi.
- 22. jún: Naši členovia zasahovali spolu s profesionálnymi hasičmi pri požiari domčeka na včelárske náradie v časti Tále.
- 7. júl: Letné búrky si vyžiadali výjazd k odstraňovaniu popadaných stromov v lokalite Červená voda a v obci pri lesnej správe, kde padnutý strom poškodil elektrické vedenie.

- 18. júl: V Liptovskej Porúbke (objekt Školy v prírode) sa uskutočnilo previerkové cvičenie zamerané na simulovaný požiar v podkroví a vyhľadávanie osôb. Na cvičení sme spolupracovali s DHZO Liptovská Porúbka, DHZO Liptovský Hrádok a posádkou sanitky Rope Rescue.

Kultúrne, spoločenské a reprezentačné akcie

- 7. marec: Účasť na vyhodnotení činnosti za rok 2025 na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši.
- 22. apríl: Dôstojná rozlúčka a účasť na pohrebe zaslúžilého člena DPO p. Milana Tomajku v Liptovskom Mikuláši.
- 4. máj: Oslavy sviatku sv. Floriána v Liptovskom Hrádku – naša jednotka predviedla ukážku napojenia jazierkového systému pri hasení lesného požiaru.

- 20. jún: Organizácia a spestrenie obľúbeného podujatia Juniáles, kde sme zároveň zabezpečovali požiarnu hliadku pri jánskej vatre.

- 19. júl: Účasť na Hasičskej nedeli v Múzeu liptovskej dediny v Pribyline spojená so súťažou o Richtársku palicu.
- 15. august: Zabezpečenie asistencie na športovom podujatí Beh na Slemä.

Rozvoj členskej základne, vzdelávanie a rozhodcovská činnosť

Noví členovia Matej Švorc (z Vyšnej Boce) a Ján Chytil koncom marca úspešne absolvovali školenie základnej prípravy a v máji kurz na obsluhu ručnej motorovej reťazovej píly. V júni boli oficiálne zaradení do zásahovej jednotky obce. V júni absolvovalo sedem našich členov školenie na práce vo výškach a Zuzka Ráchelová úspešne zvládla skúšky na hasiča odbornosti 3.stupňa.

Nezabúdame ani na údržbu našich priestorov – v období od mája do júna naši členovia brigádnicky rekonštruovali steny a strop veľkej garáže hasičskej zbrojnice.

Odbornú reprezentáciu nášho DHZ na regionálnej úrovni celoročne zabezpečovali R. Ozdinyi a Jana Ozdinyiová, ktorí sa ako delegovaní rozhodcovia pravidelne zúčastňovali na hasičských súťažiach organizovaných Územnou organizáciou DPO Liptovský Mikuláš.

Ďakujeme všetkým členom za ich obetavosť, čas a ochotu pomáhať blížnym!

Aktivity členov klubu JDS

Staré múdre príslovie hovorí, že život človeka nemeriame skutkami ani časom. Je to pravda odveká a týka sa to najmä nás v seniorskom veku.

Staroba je zbierkou jednotlivých životných období, zbierkou toho, čo človek počas produktívneho života urobil a dosiahol. Život seniora sa dá vyplniť rôznymi spôsobmi a každý z nás má možnosť vybrať si ten svoj. Nepreží-vajme jeseň života v ústraní, ale snažme sa ju napriek veku a zdravotným obmedzeniam žiť aktívne. Dôležitá je v tomto veku neuzavrieť sa doma, neizolovať sa od sveta okolo seba, ale ostať aktívnou súčasťou života.

A preto pozývame Vás, čerstvých dôchodcov, medzi nás!

Aktivity nášho klubu počas horúcich letných mesiacov boli zamerané:

- na menšia prechádzky v prírode zber liečivých rastlín
- repíku v Michalovskej doline
- podbelu, pamajoránu, šípok v Malužinskej doline
- spoločný jednodňový výlet s klubom JDS v Jamníku na cesnakobranie do Buchlovíc
- spoločný jednodňový výlet s klubom JDS L. Hrádok za nákupmi do Nového Targu.

Spoločné výlety splnili svoj účel – priniesli nám radosť, nové zážitky a posilnili vzájomné nové priateľstvá.

Keďže my seniori nepoznáme nečinnosť, ale poznáme históriu. Upravili sme pietne miesto u pamätníku Salaša v Hlbokom. Naša členka klubu vyrobila vence k pamätníku na námestíčku a Svidovskom dele, čím sme si pripomenuli 29. august – výročie Slovenského národného povstania.

Čas neúprosne plynie, jeseň je už v kalendári, babie leto pred nami.

My žijeme v rytme prírody, priateľstva, spolupatričnosti a láskavej komunikácii medzi nami.

A. Gulašová, predsedníčka JDS

Musíme sa ešte veľa učiť

Zo života ľudí

Mám rada dovolenky, ktoré sú aktívne. Na ktorých poznávam krajinu, ľudí. Nie je to nič pre mňa, ak by som mala ležať niekde na pláži a žmúriť do slnka. Po návrate domov mám ale vždy pocit, že sa máme ešte veľa čo učiť. Samozrejme každá krajina má svoje špecifiká, nič nie je len biele alebo čierne. Všade sú problémy aj nedostatky. Mne ale ide skorej o to, ako sa správajú ľudia. Bola som tento rok na severe – Nórsko, Švédsko, Fínsko. A myslím naozaj až na severe. Prešli sme aj Laponskom a skončili pri ruskej hranici, za ktorou už ležal Murmansk. Špecifické podmienky samozrejme poznačia spôsob, akým ľudia žijú. Okrem toho, že si neuveriteľne vážia prírodu, ma zaujalo doprava. Nórsko, jedna z najbohatších zemí sveta, s počtom obyvateľov o trošku viac ako Slovensko, nemá diaľnice. Sever je veľmi členitý, obrovské množstvo ostrovov, tunelov a mostov. Cesty jednoduché. Ale disciplinovanosť vodičov a dodržiavanie pravidiel ma fascinovali. Aj keď sme šli ľudoprázdnym Laponskom, kde sme za hodinu stretli jedno auto, nik neprekračoval rýchlosť. Hoci dlhé a prázdne cesty k tomu zvádzajú. V hustej premávke, kde sú súčasťou aj cyklisti (boli sme na Nordkape), nikto nikoho nepredbiehal, nebol nervózny, nevytruboval. Šiel v kolóne. Ak sa cez cestu presúvali soby, všetci čakali, dokiaľ prejdú, aj keď si niekedy zmysleli, že naprostred cesty zastanú. Bolo to o tom, že všetci dodržiavali predpisy. Toto si neviem ani len predstaviť u nás. Tu je to o tom, kto má drahšie, väčšie a silnejšie auto. To je „boss" na ceste a na toho sú všetky predpisy krátke. My sme hrdí na to, ako porušujeme predpisy, radi sa chválime, kto nejakú vzdialenosť spravil za aký „super" čas a šoféri, ktorí sa snažia dodržiavať predpisy sú..., každý si doplňte svoj výraz.

Teraz je veľkou témou u nás zonácia národných parkov. Je to o zákazoch, príkazoch a všetci majú svoju pravdu. Ale keďže sme na Slovensku, bude to opäť o tom, že niekto bude môcť a niekto nie. Aj na severe majú národné parky, ale ľudia tam môžu chodiť kde chcú, musia sa len správať šetrne k prírode. A oni to dodržiavajú. My to opäť nevieme. Boli sme na bicykloch a zastavili sme sa pri Tajchu. V jazere pri starej prepadovej šachte svietilo na dne šesť kuracích stehien. Čo asi mal v hlave ten, čo ich tam hodil? Myslel si, že v Tajchu sú krokodíly? A druhá vec: na brehu bola plávacia (surfovacia?) doska s veslom. Je to vhodné na takú vodnú plochu? Všetci si chceme na dovolenke oddýchnuť, niečo zažiť, na čo budeme dlho spomínať. Len niekedy treba posúdiť, či to stojí za to.

-BH-

Zabudnutý, ako by nikomu nepatril. Zatiaľ.

Na vstupe do našej obce od Liptovského Hrádku stojí vojnový pamätník – delo. Odhalený bol v roku 1964 na počesť na počesť delostreleckej armády v SNP, ktorá z týchto miest bránila vstupu fašistov do našej doliny. Bola to časť obranného úseku Kosatec. Aspoň takto vtedy tí, čo prežili útrapy 2. svetovej vojny, chceli pripomínať, že za našu slobodu sa platila daň najvyššia. A tiež, aby sa na to nezabudlo.

Lenže človek je tvor zábudlivý. Nedokáže sa poučiť z chýb. S pribúdajúcimi rokmi, vymieraním generácie, ktorá vojnu zažila, sa tieto udalosti dostávali čoraz viac do pozadia. A nastupovali so svojimi výkladmi udalostí ľudia, ktorí sa narodili už v slobodnom svete, bez násilia a vojnu poznali len z médií. Veľa pamätníkov, pri ktorých sa niekedy na výročia stretávali ľudia a spomínali, osirelo.

To sa stalo aj delu. Už viac ako 30 rokov mu chýbala bronzová tabuľa, kde ste si mohli prečítať, prečo práve na tom mieste stojí. Veľa ľudí sa tam zastavovalo na aute, len tak, pozrieť na delo. Prejdú tadiaľ stovky cyklistov, turistov, ktorí sa tiež pristavia. Neraz sa mi stalo, keď som tadiaľ šla so psom, že sa pýtali na pamätník. Lebo tabule niet. Niekto ju ukradol. A už sa potom o to nik nestaral. Nedôstojné. Delo má to nešťastie, že stojí na rozhraní katastra Malužinej a Liptovskej Porúbky, mimo zastavanú časť. De facto sa odtiaľ bránila naša dolina, de jure naša obec nemôže ale investovať do majetku, ktorý nie je jej. A tu nastala ďalšia kuriózna situácia.

Nikde som sa nemohla dostať k zneniu textu, ktorý bol na pamätnej tabuli. Hľadala som fotky pomedzi ľudí, ale márne. Keď som už pomaly rezignovala a rozmýšľala čo ďalej, zachránila ma fotka od rodiny Milana Pastuchu. Čierno-biela, malá, fotená najmä pre osoby, ktoré na fotke boli, nie pre tabuľu. Lupa nepomohla. Bolo treba zapojiť techniku, programy, aby sa dal text prečítať, ale podarilo sa.

Keď som začala zisťovať právny stav okolo pamätníka, tak okrem narážania na všadeprítomnú byrokraciu, ktorá znemožňuje a sťažuje aj jednoduché veci, som za pomoci Mgr. Martina Drobňáka z Inštitútu samosprávy Ministerstva vnútra SR zistila, že pamätník nie je zapísaný v Ústrednej evidencii vojnových hrobov, delo neeviduje ani Vojenský historický ústav Bratislava medzi vystavenými exponátmi. Nevedia o ňom ani v Múzeu SNP v Banskej Bystrici. Podľa práva sa teda má starať oň obec, v katastri ktorej sa nachádza. Po telefonáte do Lipt. Porúbky som sa rozhodla, že to radšej skúsim urobiť ako občan.

Aby bola tabuľa dôstojná a nie len na pár rokov, oslovila som Kamenárstvo KAMEX v Lipt. Hrádku o vypracovanie cenovej ponuky. Ale aj som vysvetlila, že možno z toho nič nebude, ak nezoženiem peniaze. Po doručení cenovej ponuky som začala rozmýšľať, koho osloviť o financie. Konsolidácia gniavi všetkých, ťažko sa teraz pýtajú peniaze. Ale pomyslela som si, že veď ma nik nezabije, maximálne mi neodpíšu, ale mi napíšu že nemajú. Večer som teda ako prvým napísala mail do EUROVIE SK so sídlom v Košiciach, pod ktorých patrí kameňolom Svidovo. Chcela som im dať týždeň a potom písať ďalej. Ale aké bolo moje prekvapenie, keď hneď na druhý deň som dostala kladnú odpoveď a že sa mám spojiť s vedúcim lomu Svidovo a dohodnúť sa. To som naozaj nečakala. Veľmi, veľmi príjemné prekvapenie.

Potom sa to už rozbehlo. Vysoko oceňujem komunikáciu, ochotu aj ústretovosť s ktorou som sa stretla zo strany KAMEXu aj EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o.. Najmä vďaka kameňolomu mohla byť 9.6. tabuľa osadená. Malé víťazstvo. Možno pre niekoho banalita. Pre mňa ale veľká vec. Aj veľmi dobrý pocit, že som narazila na ľudí komunikatívnych a ochotných pomôcť dobrej veci. Bez zbytočnej byrokracie, papierovania a žiadostí.

Pre mňa to ale ešte nekončí. Budem žiadať o zaevidovanie dela do Ústrednej evidencie vojenských hrobov, všetky formuláre už k tomu mám. Potom sa už obec musí o pamätník starať, ale môže aj od štátu na túto starostlivosť žiadať financie. O delo sa zatiaľ starali obyčajní ľudia. Niekto ho natrel, niekto obkosil, povytínal náletové dreviny, spravil veniec. Potrebovalo by už ale väčšiu renováciu a skultúrnenie okolia.

Ja sa ešte pokúsim dať dokopy informácie k pamätníku, aj k obrannému úseku Kosatec a cez QR kód by sa k týmto informáciám dostali ľudia priamo od dela.

-BH-

-Foto: BH-

Námestie stráca symboly

Kaplnka svätého Jána s dvoma stromami po bokoch patrí od nepamäti k námestiu. Jaseň a lipa už niečo pamätajú a minulý rok získala obec aj financie na ich ošetrenie. Poorezávali sa staré a vyschnuté konáre, aby neohrozovali ľudí a stavby. Tento rok sa ale na jar oba stromy nezazelenali tak, ako predtým. Začali vysychať a z krásnych, košatých stromov zostalo len torzo, ktoré asi už zachráni len zázrak. Čo to spôsobilo? Niečo, alebo niekto? Je to škoda, námestie stratí svoje symboly. Naša obec sa nachádza uprostred hôr, nemáme teda núdzu o stromy. Celá Európa už ale pociťuje vplyv meniacej sa klímy, v júli a auguste sme sa dočkali obrovského sucha, aj u nás sa teploty šplhali k neuveriteľným 35°C. Vtedy je človek vďačný za každý, aj ten malý tieň. Na druhej strane niekto povie, že najmä z listnatých stromov je na jeseň veľa odpadu z napadaného lístia, počas vetrov sa môže strom zlomiť, narobiť škody. Je to pravda. Vždy to tak ale bolo aj bude. Stromy sa nezmenili, zmenili sme sa my, ľudia a potom ešte to počasie. Stromy sa dajú nahradiť, posadia sa nové. Ale potrvá desaťročia, pokiaľ sa aspoň priblížia k majestátnosti tých, ktoré pri kaplnke dožívajú.

Na druhej strane, pri hlavnej ceste na dolnom konci, stromy rastú priamo nad frekventovanou cestou. Z Glianu, ktorý bol niekedy lúkou, sa náletovými drevinami stáva hustý les. A nikto sa o to nestará. Okolie ciest sa vyrezávalo na Čertovici, smerom na Lipt. Hrádok. Ale tu sa nič nedeje. Dokiaľ nejaký nevyspytateľný poryv vetra nezastaví premávku.

-BH-

Županka medzi občanmi našej obce

Dňa 6. augusta 2026 navštívila našu obec županka Žilinského samosprávneho kraja Erika Jurinová. Súčasťou návštevy bolo aj stretnutie s občanmi, ktorí mali možnosť diskutovať o dianí v Žilinskom kraji, jeho ďalšom smerovaní a o problémoch, ktoré ich trápia.

Napriek pozvaniu prostredníctvom obecného rozhlasu prejavili záujem o stretnutie okrem starostu obce dvaja občania. Stretnutie bolo príležitosťou na osobnú výmenu názorov a odovzdanie konkrétnych podnetov týkajúcich sa života v našom regióne.

Hlavnou témou diskusie bola **autobusová doprava**. Občania poukázali na nedostatočný počet spojov a problém s možnosťou návratu do obce. Ako podnet zaznel aj návrh na zavedenie autobusového spojenia do lyžiarskeho strediska **Čertovica** a späť. Občania ho v zimných mesiacoch navštevujú nielen za účelom lyžovania, ale aj kvôli bežkárskym tratiam. Autobusové spojenie by mohlo zároveň pomôcť riešiť obmedzenú kapacitu parkoviska a znížiť počet áut smerujúcich do strediska.

Ďalšou témou boli **cyklotrasy**. Občania upozornili na chýbajúce cyklochodníky, ktoré by spojili Kráľovu Lehotu s Malužinou a Nižnou Bocou. Tieto prepojenia boli už pred rokmi zahrnuté do Plánu rozvoja vidieka, ich realizácia sa však doteraz neuskutočnila. Poukázali aj na zákaz vstupu na cyklotrasu do Malužinskej doliny počas pracovných dní.

Za dlhodobo nevyriešený problém považujú občania aj **domy na hlavnej ceste**, ktoré sú stále evidované v katastri obce Liptovská Porúbka, hoci ich obyvatelia platia dane v Malužinej. Ide o otázku, ktorú obec rieši dlhodobo.

Diskutovalo sa aj o **dokončení hostinca**, na ktoré občania očakávajú získanie štátnej dotácie. Dokončenie objektu by zároveň umožnilo presťahovanie obecného úradu do vhodnejších a dôstojnejších priestorov.

V obci ešte stále nie je zavedený optický internet, hoci vláda sľúbila vybudovať optiku v každej obci. Wifi pripojenie je nestabilné a vypadáva.

Občania si zároveň uvedomujú, že kompetencie županky a Žilinského samosprávneho kraja sú v mnohých oblastiach obmedzené. Problémy, ako je nedodržiavanie rýchlosti v obci či hlučná jazda na motocykloch, preto naďalej zostávajú najmä otázkou ohľaduplnosti a zodpovednosti samotných vodičov.

-MŠ-

Požiar včelnice na úpätí Tálov sa podarilo včas uhasiť

V piatok 12. júna 2026 došlo v čase okolo obeda na úpätí Tálov k požiaru. Počas slnečného a veľmi teplého dňa bolo z okolia počuť silný náraz a následne sa nad miestom začal šíriť hustý čierny dym. Po krátkom čase sa ozvalo aj niekoľko menších výbuchov. Požiar vypukol v blízkosti včelínov, ktoré boli ohradené elektrickým oplôtkom. Podľa dostupných informácií sa v tom čase v priestore nachádzal aj majiteľ včelínov. Plamene zachvátili menšiu búdku na náradie, v ktorej sa nachádzala nabíjačka slúžiaca na napájanie elektrického ohradníka. Majiteľovi sa podarilo z horiaceho objektu včas dostať do bezpečia. Pri udalosti utrpel ľahké poranenia v podobe niekoľkých pľuzgierov na rukách. K vážnejšiemu zraneniu osôb našťastie nedošlo. Na miesto požiaru sa ako prví dostavili hasiči z Liptovského Hrádku, krátko po nich dorazili aj členovia Dobrovoľného hasičského zboru z Malužinej. Zasahujúcim hasičom sa podarilo požiar v krátkom čase lokalizovať a uhasiť. Členovia malužinského hasičského zboru následne zostali na mieste až do večerných hodín a monitorovali situáciu, aby zabránili prípadnému opätovnému rozhoreniu.

K rýchlemu zásahu výrazne prispela aj skutočnosť, že sa v blízkosti miesta požiaru nachádzal novopečený člen dobrovoľného hasičského zboru Janko Chytil, ktorý v tom čase kosil neďalekú záhradu. Po spozorovaní požiaru okamžite volal hasičov. Požiar spôsobil majetkovú škodu, no našťastie si nevyžiadal vážnejšie zranenia ani straty na životoch. Presná príčina vzniku požiaru? Vzhľadom na vysoké teploty nemožno vylúčiť súvis s prehriatím elektrického zariadenia.

Udalosť zároveň pripomína potrebu zvýšenej opatrnosti pri používaní elektrických zariadení, najmä počas období s vysokými teplotami a dlhodobým suchom.

-MŠ-

DOBRÉ RADY !

Šalvia lekárska

sa tradične používa najmä ako bylina na **hrdlo, ústa a trávenie**. Čaj zo šalvie môže mať tieto využitia:

Bolesť a podráždenie hrdla – teplý čaj môže zmierniť škrabanie a podráždenie; šalvia sa používa aj na kloktanie.

Zápaly v ústach a ďasnách – kloktanie šalviovým nálevom sa tradične používa pri aftách, podráždení ďasien či sliznice.

Tráviace ťažkosti – môže sa piť pri miernom nadúvaní, pocite plnosti alebo ľahkých tráviacich problémoch.

Nadmerné potenie – šalvia sa tradične používa aj pri zvýšenom potení, hoci dôkazy o účinnosti sú obmedzené.

Menopauza – niektoré štúdie naznačujú možný účinok na návaly tepla a potenie, ale nejde o jednoznačne preukázanú liečbu.

Ako čaj: zvyčajne sa používa približne 1 čajová lyžička sušenej šalvie na šálku horúcej vody a nechá sa lúhovať 5–10 minút. Pri dlhodobom alebo nadmernom užívaní však nie je vhodná.

Pozor na množstvo: šalvia obsahuje tujón, ktorý môže byť vo vysokých dávkach toxický. Preto nie je vhodné piť veľmi silný šalviový čaj alebo ho užívať vo veľkých množstvách dlhodobo. Esenciálny olej zo šalvie sa nemá užívať vnútorne.

VOĽBY 24. OKTÓBRA 2026 OBEC MALUŽINÁ

ZOZNAM ZAREGISTROVANÝCH KANDIDÁTOV
pre voľby starostu

1. Břetislav CHYTIL, Ing., 60 r., starosta, nezávislý kandidát
2. Marián VERNAREC, 56 r., údržbár, nezávislý kandidát
3. Monika ŽIŠKOVÁ, 54 r., pekárka, nezávislá kandidátka

pre voľby do Obecného zastupiteľstva
Počet poslancov, ktorý sa má vo volebnom obvode zvoliť: 5

1. Juraj DIVOK, 19 r., študent, nezávislý kandidát
2. Karol DIVOK, 55 r., živnostník, Republika
3. František CHYTIL, Ing., 24 r., projektant drevostavieb, nezávislý kandidát
4. Veronika LIŠTIAKOVÁ, 21 r., študentka, nezávislá kandidátka
5. Veronika PETRENKOVÁ, 34 r., učiteľka, Slovenská národná strana
6. Dominik PETRULÁK, 30 r., živnostník, Republika
7. Barbora ŠIŠKOVÁ, 35 r., čašníčka, nezávislá kandidátka
8. Vladimír VYŠNÝ, 44 r., strojník, nezávislý kandidát

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby predsedu a poslancov **Žilinského samosprávneho kraja** 24. októbra 2026 nájdete na stránke Obecného úradu (www.obecmaluzina.sk)

OZNAMY

Dane a poplatky. Obecný úrad žiada občanov, ktorí ešte nezaplatili daň z nehnuteľnosti, poplatok za komunálny odpad a daň za psa, aby tak urobili najneskôr do 31.10.2026.

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

60 rokov – Richard Homola – marec
Jozef Priadka – júl
70 rokov – Renáta Gulašová – máj
Mária Bartková - máj
Anna Lajšová - jún
75 rokov – Emília Škultétyiová – august

Nech ďalšie roky krásne plynú,
nech zdravie, šťastie pri vás stoja,
nech splní sa vám, po čom túžite,
a každý deň nech stojí za to!

Všetkým oslávencom prajeme veľa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu rodiny!

NARODILI SA

Olívia Palušová - v apríl 2026, rodičom Kláre a Peterovi Palušovi

Malý človiečik k vám prišiel,
kus svojho šťastia vám priniesol.
Nech láska, zdravie, smiech a neha
vám každý deň pri ňom žiari z neba.

Malužinské Novinky *- noviny obce Malužiná,*
vydáva Obecný úrad Malužiná,
tel. č. 044/5292 221,
email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková
grafika: jennym, s.r.o.